

Hälsa-och sjukvårdens roll i totalförsvaret och regionerna samverkan

---

Emma Spak

Chef NSPL

emma.spak@regionuppsala.se

NSPL

Regionernas gemensamma funktion för
nationell samordning och planering
inför och under höjd beredskap och krig

Målet för det civila försvaret

Säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna

Inom ramen för Natos kollektiva försvar och uppgifter i övrigt, bidra till det militära försvarets förmåga

Skydda civilbefolkningen

Upprätthålla försvarsviljan och samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar

Vad betyder Natomedlemskapet för regionerna?

Nato har identifierat sju civila förmågor, så kallade NATO Baseline Requirements for National Resilience (NBR), som är särskilt prioriterade områden för att stärka den civila motståndskraften.

1. Säkerställa politiskt beslutsfattande och centrala ledningsfunktioner.
2. Resilient energiförsörjning.
3. Effektiv hantering av okontrollerade befolkningsrörelser.
4. Resilienta system för livsmedels- och dricksvattenförsörjning.
5. Hantering av stora masskadeutfall och hälsokriser.
6. Resilienta civila kommunikationssystem.
7. Resilienta transportsystem.

Hälsa- och sjukvården i kris och krig

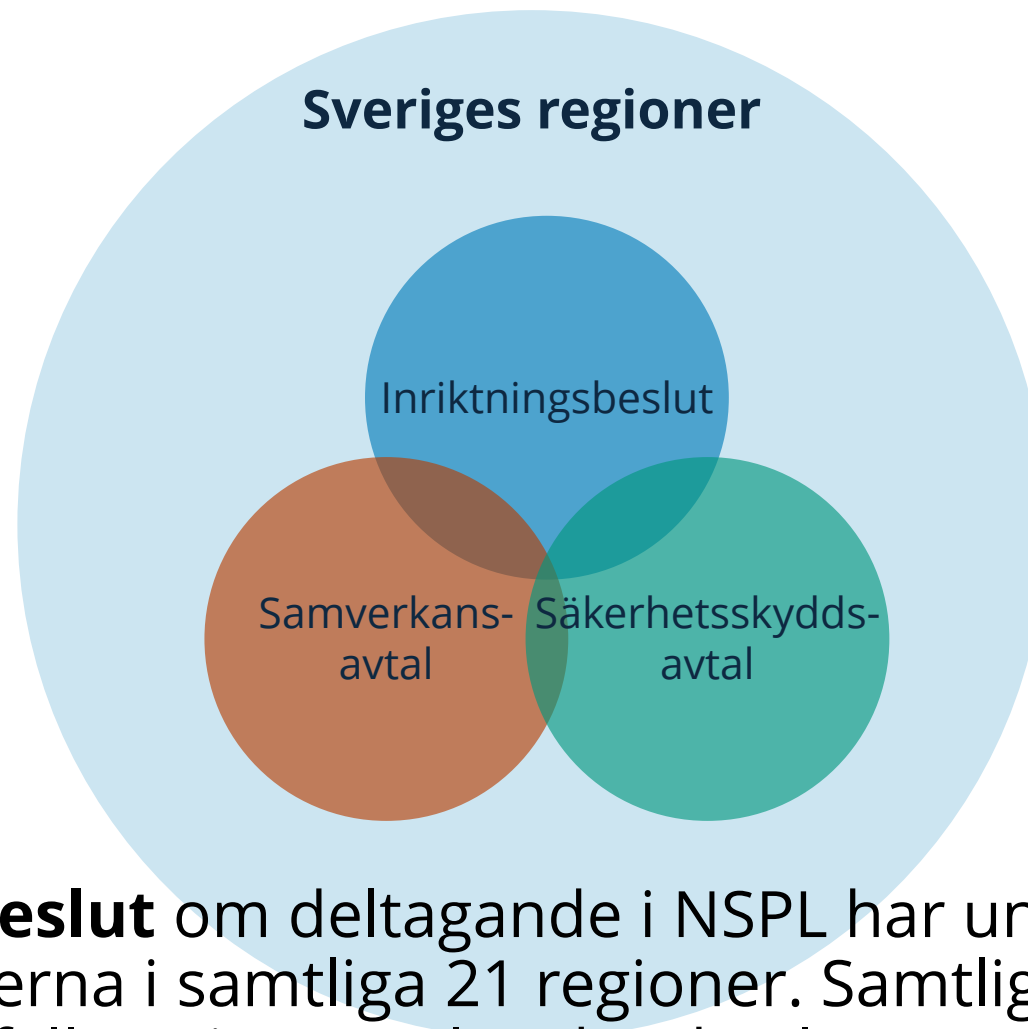
Collage: Joakim Östling, Västtrafik

Målsättning: Att upprätthålla fungerande civil hälso- och sjukvård med så välbevarad förmåga som möjligt och samtidigt ge stöd till försvarsmakten och allierade länder under svåra påfrestningar och ytterst väpnat angrepp

Motiveringen bakom NSPL

2. Bakgrund

Parterna ansvarar för flera samhällsviktiga funktioner, såväl i fredstid som vid höjd beredskap och krig. Regionernas ansvar inom totalförsvaret kräver samverkan med andra regioner, kommuner, privata aktörer och statliga myndigheter. För att undvika en fragmenterad planering av totalförsvaret krävs gemensamma strukturer, gemensam planering och gemensamt ansvarstagande. Detta är avgörande för att på ett effektivt och ändamålsenligt sätt kunna ansvara för en gemensam nationell förmåga att hantera svåra påfrestningar. Samverkan och samarbete mellan regionerna har utvecklats i syfte att säkerställa regionernas del i ett robust totalförsvaret. En ökad samverkan mellan regionerna underlättar också den statliga planeringen och förmågan att möta NATO:s krav inom ramen för Sveriges medlemskap. Hälso- och sjukvården har en central plats i totalförsvaret. En fungerande sjukvård i fred är en förutsättning för en fungerande sjukvård i krig.

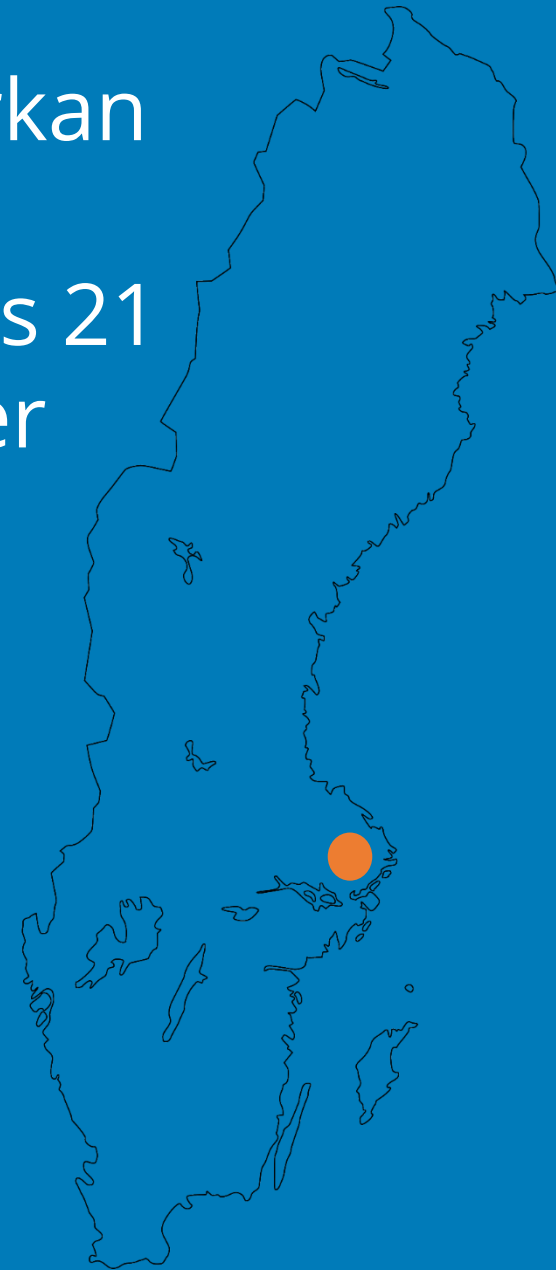

Inriktningsbeslut om deltagande i NSPL har under 2024 fattats av regionstyrelserna i samtliga 21 regioner. Samtliga regionfullmäktige eller, i några fall, regionstyrelser har beslutat om tecknande av **samverkans avtal** avseende NSPL. Samtliga regioner har också ingått **säkerhetsskyddsavtal** för samverkan och samarbete avseende svensk hälso- och sjukvård inom ramen för totalförsvaret.

Organisering av NSPL

- NSPL är benämningen på regionernas samverkan inför och under höjd beredskap och krig
- Fast struktur från 6 oktober 2025
- Gemensamt kansli i Region Uppsala
- NSPL-arbetet bemannas av kansliet och regionerna gemensamt.
- NSPL:s arbete leds av c-NSPL
- NSPL:s chefsgrupp utgör styrgrupp för arbetet.
- Politisk arbetsgrupp utgör strategisk avstämningsyta
- Förankring i samtliga 21 regioner sker genom dialog i befintliga regiongemensamma nätverk för tjänstemän och politiker

NSPL
samverkan
mellan
Sveriges 21
regioner

NSPL:s uppdrag

- NSPL ska initialt fokusera på hälso- och sjukvårdsområdet inför och under höjd beredskap och krig.
- NSPL ska utgöra ett stöd för regionerna i frågor som rör flera eller alla regioner
- NSPL ska utgöra ingång för nationella myndigheter och andra aktörer inom NSPL:s verksamhetsområde.
- NSPL:s kansli ska utgöra en nationell beredningsfunktion. Kansliet ansvarar för dokumentation, avtalstecknande och vid behov regiongemensam upphandling
- Beslut fattas i respektive region efter beredning inom NSPL

Tack!
